

ELTE TTK Földrajz alapszak (BSc) szóbeli záróvizsga tételek 2020. évtől

Minden specializáció számára közös tételek

- 1) A földtörténet alapjai (szakaszolás, főbb időegységek jellemzése, az élővilág fejlődésének fő lépései)
- 2) A Naprendszer felépítése, fejlődése (kialakulástörténet, bolygótípusok, a Föld mint égitest, egyéb égitestek)
- 3) A vulkánosság és a földrengések a lemeztektonika tükrében (okok, fő folyamatok, osztályozás, területi elrendeződés, főbb társadalmi-gazdasági következmények)
- 4) A földrajzi övezetesség jellemzése (szoláris övezetesség, éghajlatot befolyásoló tényezők, tenger- és széláramlási rendszerek, főbb társadalom- és gazdaságföldrajzi következményei)
- 5) A trópusi területek földrajzi jellemzői (éghajlat, felszínformák, talaj, élővilág, környezeti problémák)
- 6) A mérsékelt övezet földrajzi jellemzői (éghajlat, felszínformák, talaj, élővilág, környezeti problémák)
- 7) A hideg övezet földrajzi jellemzői (éghajlat, felszínformák, talaj, élővilág, környezeti problémák)
- 8) A Kárpát-medence földrajzi jellemzői, tájtagolódása (nagyfolyókák, földtörténet, felszínformálódás, biogeográfia)
- 9) A természetvédelem és környezetvédelem alapvetései (a közlegelők tragédiája; az Ehrlich–Holdren formula; az életciklus-elemzés)
- 10) Környezetpolitika, klímapolitika, környezetgazdaságtan, a környezetvédelem szabályozási rendszere (jogi, gazdasági és műszaki)
- 11) A modern urbanizáció fogalma, szakaszai. A világ városhálózata
- 12) A gazdasági fejlődés hatása a területi folyamatokra és a településekre az ipari forradalomtól napjainkig
- 13) A globalizáció fő területi folyamatai, hatásai, következményei, a posztindusztriális társadalom
- 14) A kulturális földrajz változó kultúra-értelmezése, a kultúraterjedés és a kultúra térbeliségének különböző léptékei
- 15) A népesedési és migrációs folyamatok, valamint a településhálózat jellemzői a mai Magyarországon
- 16) A magyar gazdaság általános és területi jellemzői. Gazdasági fejlődésünk szakaszai 1990-től napjainkig
- 17) Kelet-Közép-Európa országainak közös és eltérő társadalomföldrajzi vonásai
- 18) Centrum–periféria megosztottság, fejlettségi különbségek Európában és országaiban
- 19) Az Európai Unió fejlődéstörténete, intézményei, a regionális és környezeti politika eszközrendszere
- 20) A politikai földrajz fő vizsgálati kérdései

ELTE TTK Földrajz alapszak (BSc) szóbeli záróvizsga tételek 2020. évtől

Táj- és környezetföldrajz specializáció

- 1) Az időjárási elemek és azok mérése (hőmérséklet, szél, nedvességtartalom, csapadék)
- 2) A víz körforgása. A tengerek és a folyóvizek földrajza (felszínformálás, hidrológiai jellemzők, a vízgazdálkodás céljai és eszköztrendszere)
- 3) A talajképződés folyamatai a környezeti feltételek tükrében
- 4) Talajföldrajz (talajképződés az egyes földrajzi övezeteken belül, a Kárpát-medence talajai)
- 5) A szél felszínformálása (jellemző területek, felszínformák, anyagszállítás módja)
- 6) Glaciális és periglaciális felszínformálás (jellemző területek, felszínformák, a globális klímaváltozással összefüggő folyamatok)
- 7) Karsztos folyamatok és formakincs
- 8) Hazánk felszíni és felszín alatti vizei; hasznosításuk lehetőségei és korlátai
- 9) Az energiaforrások típusai, gazdasági hasznosításuk (megújuló és nem megújuló, fosszilis és nem-fosszilis energiaforrások; az energiatermelés és -fogyasztás globális egyenlőtlenségei)
- 10) A Kárpát-medence klimatikus és vegetációs változásai a würm glaciálistól napjainkig, a jégkorszakok biogeográfiai hatásai, a fajok elterjedését meghatározó ökológiai tényezők
- 11) Biogeográfiai alapfogalmak: áréak tipizálása, área-méret testméret összefüggések; adaptáció, izoláció és diszperzió szerepe a fajképződésben; reliktumok, endemizmus és a szigetbiogeográfiai elmélet természetvédelmi vonatkozásai
- 12) A távérzékelés módszerei és alkalmazási lehetőségei (légi- és űrfelvételek, multispektrális, hiperspektrális, radar, LiDAR adatgyűjtési módszerek; mezőgazdasági, vízgazdálkodási, geológiai, települési alkalmazások)
- 13) A természetföldrajz térinformatikai eszköztrendszere (GIS). Modellek, módszerek, eljárások

ELTE TTK Földrajz alapszak (BSc) szóbeli záróvizsga tételek 2020. évtől

Terület- és településfejlesztő specializáció

- 1) A területfejlesztés definíciója, a fejlesztéspolitikára ható paradigmák, a területfejlesztés beavatkozási módszerei (fejlesztési ciklusok) Európában, a XX. század második felétől
- 2) Az EU térfelosztási rendszere: a NUTS. A hazai területfejlesztési szintek
- 3) Európa hagyományos centrumterülete – Nyugat- és Nyugat-Közép-Európa – társadalomföldrajzi jellemzői
- 4) Európa peremterületeinek – Dél-, Észak- és Kelet-Európa – társadalomföldrajzi jellemzői
- 5) Térségtípusok. A regionális (területfejlesztési) politikák jellemző beavatkozási területei Európában
- 6) A foglalkoztatottság, a munkaerőpiac és a munkanélküliség Magyarországon
- 7) A települési infrastruktúra fejlődési trendjei, térségi és települési jellemzői Magyarországon
- 8) Budapest és agglomerációja. Urbanizációs trendek, városirányítás, fejlődési lehetőségek és korlátok
- 9) A település fogalma, településhierarchia, a hazai településfejlesztés céljai és eszközei a rendszerváltás után
- 10) Önkormányzatiság, a települési önkormányzatok működésének keretei, jellemzői
- 11) A határ menti területek helyzetének változásai és fejlesztési lehetőségei Magyarországon
- 12) A hazai területfejlesztés történetének főbb szakaszai a huszadik század második felétől napjainkig
- 13) A hazai területfejlesztés és -rendezés jogi hátterének változása (intézményrendszer, célok, feladatok, eszközök, kiemelt térségtípusok) 1996 óta
- 14) A területfejlesztés és a területrendezés, a településfejlesztés és a településrendezés tartalma, viszonya, eszközei
- 15) A környezetvédelem helyzete Magyarországon: környezeti ügyek, nemzetközi kontextus, társadalmi összefüggések
- 16) Magyarország választási rendszere, a választási rendszer területi sajátosságai

ELTE TTK Földrajz alapszak (BSc) szóbeli záróvizsga tételek 2020. évtől

Regionális elemző specializáció

- 1) A régió fogalma, értelmezései
- 2) Térségtipizálási, térfelosztási, regionalizálási módszerek
- 3) Közigazgatási térfelosztás, térségi szintek. A NUTS rendszer
- 4) Európa hagyományos centrumterülete – Nyugat- és Nyugat-Közép-Európa – társadalomföldrajzi jellemzői
- 5) Európa peremterületeinek – Dél-, Észak- és Kelet-Európa – társadalomföldrajzi jellemzői
- 6) Társadalomtudományi adatfelvételi technikák
- 7) A területi fejlettség mérése
- 8) A területi fejlettségi különbségek történeti változásai. A Williamson-hipotézis
- 9) Területi egyenlőtlenségi mutatók
- 10) Területi összefüggések elemzése, a korreláció- és regressziószámítás használata a területi elemzésekben
- 11) A területi mutató választás szempontjai és a komplex mutatók
- 12) A területi adatok sajátosságai és a területi adatbázisok általános jellemzői
- 13) Városföldrajzi, városkutatói módszerek
- 14) A területi elemzésekben felhasználható legfontosabb nemzetközi adatbázisok, adatforrások. Az Eurostat adatrendszerei
- 15) A KSH területi adatbázisai és használatuk. A TEIR
- 16) Tematikus térképezés, térinformatika